

**UCHWAŁA NR VII/55/24
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 23 września 2024 r.

**zmieniająca uchwałę Nr XXVIII/291/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2020 r.
w sprawie ustalenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych
jest organem prowadzącym**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku z art. 58 ust. 1 oraz art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XXVIII/291/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym (*Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2020 r. poz. 6719, z 2023 r. poz. 6570 ze zm.*) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 ust. 2 uchyla się pkt 2;
- 2) w § 1 uchyla się ust. 6.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, z mocą obowiązującą od dnia 1 października 2024 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Krzysztof Kalinowski

Uzasadnienie

Rada Miejska Wałbrzycha na sesji dnia 12 września 2024 r. podjęła uchwałę nr VI/42/24 zmieniającą uchwałę nr XXVIII/291/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym.

Organ nadzoru w toku postępowania nadzorczego przedstawił zastrzeżenia dotyczące ww. uchwały i wystąpił do Rady Miejskiej Wałbrzycha o udzielenie wyjaśnień.

Organ nadzoru wniósł zastrzeżenia dotyczące wprowadzenia dwóch różnych wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobku, uzależnionych od tego czy dziecko jest dotknięte określoną niepełnosprawnością czy też nie. Organ nadzoru wskazał przy tym, że z art. 58 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 nie wynika upoważnienie do różnicowania wysokości opłat wobec adresatów uchwały, a wprowadzenie takiego rozróżnienia wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku nie znajduje uzasadnienia ze względu na konstytucyjną zasadę równości wobec prawa.

Istnienie możliwości wprowadzenia takiego zróżnicowania opłat za pobyt dziecka w żłobku wywodzono z faktu, że w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - "Aktywny rodzic" ustawodawca przewidział dwie wysokości świadczenia „aktywni w żłobku”, o które mogą się ubiegać rodzice dzieci. Świadczenia te będą przyznawane w wysokości 1900,00 zł dla dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz w wysokości 1500,00 zł dla pozostałych dzieci.

Co więcej, w uzasadnieniu tej ustawy ustawodawca wskazał, że „Świadczenie "aktywnie w żłobku" będzie wypłacane, co do zasady, w wysokości 1500 zł miesięcznie na dziecko, ale nie więcej niż kwota ponoszonej opłaty za pobyt dziecka w instytucji opieki. W przypadku gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, powyższe świadczenie będzie przysługiwało maksymalnie w wysokości 1900 zł miesięcznie, nie więcej jednak niż kwota opłaty za pobyt dziecka w instytucji opieki.”

Tak więc sam ustawodawca, ale w odrębnej ustawie, dopuścił możliwość ustalenia opłaty za pobyt dziecka niepełnosprawnego w żłobku w innej wysokości niż dla dziecka niedotkniętego niepełnosprawnością.

Określenie opłaty za pobyt dziecka w żłobku w wysokości odrębnej dla dziecka z niepełnosprawnością miało na celu zachęcenie rodziców do powierzenia żłobkom opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem w wieku do lat 3, a świadczenie „Aktywni w żłobku” w wyższej wysokości, które rodzice mogliby uzyskać na to dziecko, pozwoliłoby na pokrycie w znacznej części kosztów zapewnienia opieki temu dziecku, które są wyższe niż w przypadku dziecka niedotkniętego niepełnosprawnością. Niezależnie zatem od tego, czy po dniu 1 października 2024 r. rodzic pozostawiłby w żłobku dziecko z niepełnosprawnością czy też dziecko niedotknięte niepełnosprawnością, po uzyskaniu świadczenia „Aktywni w żłobku”, nie ponosiłby kosztów pobytu tego dziecka w żłobku innych niż koszty wyżywienia.

Mając na uwadze fakt, że na chwilę obecną nie potwierdzono uczęszczania do żłobków na terenie miasta Wałbrzycha dzieci, rodzicom których przysługiwałoby świadczenie w wyższej wysokości, a co za tym idzie, nie zachodzi konieczność zapewnienia tym dzieciom dodatkowej opieki określonej w art. 15 ust. 4 ustawy, odstępuje się od ustalenia takiej opłaty.

Wątpliwości organu nadzoru wzbudził również zapis, na podstawie którego Rada Miejska Wałbrzycha postanowiła o dopuszczeniu możliwości odroczenia uiszczenia należności za pobyt dziecka w żłobku, ze względu na oczekiwanie na przyznanie świadczenia „Aktywni w żłobku”. W ocenie organu nadzoru ani art. 58 ani też art. 59 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 nie obejmuje upoważnienia do zawarcia w treści tej uchwały zapisów jak w § 1 ust. 6.

Ze względu na fakt, że ww. uchwała nr VI/42/2024 nie weszła jeszcze w życie i nie upłynął dla organu nadzoru termin do podjęcia działań nadzorczych, zasadne jest wyeliminowanie we własnym zakresie regulacji, których nieważność może zostać stwierdzona przez organ nadzoru.

Ponadto wobec tego, że na dzień podjęcia niniejszej uchwały:

- uchwała Nr VI/42/2024 nie weszła jeszcze w życie,

- a tym samym nie obowiązują ani regulacje określające różne wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku ani też regulacje dopuszczające możliwość odroczenia - na podstawie rozstrzygnięcia organu stanowiącego - terminu płatności należności za pobyt dziecka w żłobku,

- wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku pozostaje na poziomie określonej w uchwale nr VI/42/2024 kwoty 1500,00 zł,

nadanie ww. uchwale mocy wstecznej obowiązującej poprzez określenie jej wejścia w życie jako po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 października 2024 r., czyli z tym samym dniem, z którym wejdzie w życie uchwała Nr VI/42/2024 nie powoduje naruszenia zasad demokratycznego państwa prawnego.

Nadanie aktowi prawnemu mocy wstecznej obowiązującej jest dopuszczalne tylko wówczas gdy zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Zakaz *lex retro non agit* dotyczy zwłaszcza przepisów normujących prawa i obowiązki obywateli, jeżeli prowadzi to do pogorszenia ich sytuacji w stosunku do stanu poprzedniego. Odstąpienie od tej zasady dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych względów, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji.

Dokonanie zmiany wysokości ustalonej opłaty za pobyt dziecka w żłobku poprzez wyeliminowanie z treści uchwały stawki opłaty w wyższej wysokości i pozostawienie wyłącznie opłaty w ustalonej niższej wysokości, stanowi działanie na korzyść mieszkańców miasta Wałbrzycha, będących adresatami uchwały. Wobec faktu, że uchwała VI/42/2024 została ogłoszona w terminie pozwalającym na zachowanie 14 dniowego okresu *vacatio legis*, a co za tym idzie – mieszkańcy mieli i nadal mają możliwość zapoznania się z ustaloną nową wysokością opłaty za pobyt dziecka w żłobku, nie doszło do naruszenia zasad demokratycznego państwa prawnego.

Przewodniczący Rady Miejskiej Wałbrzycha

Krzysztof Kalinowski